

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 8ης Ιουλίου 2004 *

Στην υπόθεση T-203/02,

The Sunrider Corp., με έδρα το Torrance, Καλιφόρνια (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής), εκπροσωπούμενη από τον Α. Kockläuner, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από την S. Laitinen,

καθού,

όπου έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ είναι ο

Juan Espadafor Caba, κάτοικος Γρανάδας (Ισπανία),

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της απόφασης του πρώτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 8ης Απριλίου 2002 (υπόθεση R 1046/2000-1), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ του Juan Espadafor Caba και της The Sunrider Corp.,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pirrung, πρόεδρο, A. W. H. Meij και N. J. Forwood, δικαστές,

γραμματέας: M. J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

αφού έλαβε υπόψη το δικόγραφο και το υπόμνημα απαντήσεως που κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, στις 2 Ιουλίου 2002 και στις 27 Μαρτίου 2003, αντίστοιχα,

αφού έλαβε υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως και το υπόμνημα ανταπαντήσεως του ΓΕΕΑ που κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 23 Οκτωβρίου 2002 και στις 23 Ιουνίου 2003, αντίστοιχα,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Δεκεμβρίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Την 1η Απριλίου 1996, η προσφεύγουσα υπέβαλε στο Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) αίτηση καταχωρίσεως, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει μετά την τροποποίησή του.

- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σήμα VITAFRUIT.
- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν στις κλάσεις 5, 29 και 32, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικού με την ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών για την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και περιγράφονται, μετά από μεταγενέστερες τροποποιήσεις της αιτήσεως καταχώρισεως του σήματος με επιστολές της προσφεύγουσας της 30ής Ιουλίου 1998 και της 14ης Δεκεμβρίου 1998, για καθεμιά από τις κλάσεις αυτές, ως ακολούθως:
- κλάση 5: «Φάρμακα, φαρμακευτικά και χημικά παρασκευάσματα υγιεινής· διαιτητικές ουσίες και διατροφικά υποκατάστατα για ιατρική χρήση· βρεφικές τροφές· παρασκευάσματα περιέχοντα βιταμίνες, ιχνοστοιχεία και ανόργανα άλατα για διαιτητικούς σκοπούς· διατροφικά συμπυκνώματα ή συμπληρώματα από βότανα, αφεψήματα, όλα είδη υγιεινής διατροφής·
  - κλάση 29: «Κρέατα, ψάρια, πουλερικά, μαλάκια και καρκινοειδή μη ζώντα, πουλερικά και κυνήγι· κρέατα και αλλαντικά, θαλασσινά, πουλερικά και κυνήγι διατηρημένα (κονσέρβες) ή κατεψυγμένα· φρούτα και λαχανικά (μεταξύ άλλων μανιτάρια και πατάτες, ιδίως τηγανισμένες, και άλλα προϊόντα με βάση την πατάτα) διατηρημένα (κονσέρβες), κατεψυγμένα, αποξηραμένα, βρασμένα ή έτοιμα προς κατανάλωση· σούπες ή σούπες σε κονσέρβα· σαλάτες από αλλαντικά· πιάτα με κρέατα, ψάρια, πουλερικά, κυνήγι και λαχανικά, επίσης κατεψυγμένα· αυγά· κρέατα και ζωμοί· εκχυλίσματα λαχανικών και βοτάνων διατηρημένα σε κονσέρβες για την κουζίνα· μη ιατρικά διατροφικά συμπυκνώματα και συμπληρώματα από βότανα, τρόφιμα από βότανα, και σε συσκευασία για περιστασιακή κατανάλωση·
  - κλάση 32: «Ζύθος· μεταλλικά και αεριούχα νερά και άλλα μη οينوπνευματώδη ποτά· ποτά από φρούτα και λαχανικά, χυμοί φρούτων· σιρόπια και άλλα παρασκευάσματα για ποτοποιία· ποτά από βότανα και βιταμίνες».

- 4 Στις 5 Ιανουαρίου 1998, η αίτηση καταχώρισεως του σήματος δημοσιεύθηκε στο τεύχος 2/98 του *Δελτίου κοινοτικών σημάτων*.
- 5 Την 1η Απριλίου 1998, ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών άσκησε ανακοπή, δυνάμει του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, κατά της καταχώρισεως του εν λόγω σήματος για το σύνολο των προϊόντων που αφορούσε η αίτηση καταχώρισεως. Η ανακοπή στηριζόταν στην ύπαρξη σήματος που είχε καταχωριστεί στην Ισπανία με ημερομηνία προτεραιότητας την 19η Οκτωβρίου 1960. Το σήμα αυτό (στο εξής: προγενέστερο σήμα), το οποίο συνίστατο στο γλωσσικό σήμα VITAFRUT, καταχωρίστηκε για προϊόντα των κλάσεων 30 και 32, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, τα οποία ανταποκρίνονταν στην εξής περιγραφή: «μη οιοπνευματώδη αεριούχα ποτά για μη θεραπευτικούς σκοπούς, κρύα ποτά κάθε είδους, αεριούχα παρασκευάσματα, αναβράζοντα παρασκευάσματα σε μορφή κόκκων, χυμοί φρούτων και λαχανικών χωρίς ζύμωση (με εξαίρεση τον μούστο), λεμονάδες, πορτοκαλάδες, κρύα ποτά (με εξαίρεση τη σουμάδα), αεριούχα νερά, νερό του Seidlitz και τεχνητός πάγος».
- 6 Προς στήριξη της ανακοπής του, ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών προέβαλε τον λόγο του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.
- 7 Με επιστολή της 21ης Οκτωβρίου 1998, η προσφεύγουσα ζήτησε να προσκομίσει ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών αποδείξεις, κατ' άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94, ότι, κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσής της αιτήσεως καταχώρισεως του κοινοτικού σήματος, είχε κάνει ουσιαστική χρήση του σήματος στο κράτος μέλος στο οποίο προστατεύεται το σήμα αυτό. Με ανακοίνωση της 26ης Νοεμβρίου 1998, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ (στο εξής: τμήμα ανακοπών) κάλεσε τον έτερο διάδικο κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών να προσκομίσει σχετική απόδειξη εντός δύο μηνών.

- 8 Στις 22 Ιανουαρίου 1999, ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών κοινοποίησε στο ΓΕΕΑ, αφενός, 6 ετικέτες φιάλης επί των οποίων αναγραφόταν το προγενέστερο σήμα και, αφετέρου, 14 τιμολόγια και δελτία παραγγελίας, 10 από τα οποία έφεραν ημερομηνία προγενέστερη της 5ης Ιανουαρίου 1998.
- 9 Με απόφαση της 23ης Αυγούστου 2000, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως του σήματος, βάσει του άρθρου 43, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 40/94, σε σχέση με τα προϊόντα «μεταλλικά και αεριούχα νερά και άλλα μη οιοπνευματώδη ποτά· ποτά από φρούτα και λαχανικά, χυμοί φρούτων· σιρόπια και άλλα παρασκευάσματα για ποτοποιία· ποτά από βότανα και βιταμίνες». Το τμήμα ανακοπών κατέληξε στην απόφαση αυτή, αφού έκρινε, πρώτον, ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών απεδείκνυαν ότι είχε γίνει ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος κατά την έννοια του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94, σε σχέση με τα προϊόντα «χυμοί φρούτων και λαχανικών χωρίς ζύμωση, λεμονάδες πορτοκαλάδες». Δεύτερον, το τμήμα ανακοπών έκρινε ότι τα προϊόντα αυτά ήταν εν μέρει παρόμοια και εν μέρει ταυτίζονταν με τα περιγραφόμενα ως «μεταλλικά και αεριούχα νερά και άλλα μη οιοπνευματώδη ποτά· ποτά από φρούτα και λαχανικά· ποτά από βότανα και βιταμίνες», στα οποία αναφέρεται η αίτηση καταχωρίσεως του σήματος, και ότι υπήρχε κίνδυνος συγχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του ίδιου κανονισμού, μεταξύ των επίδικων σημείων.
- 10 Στις 23 Οκτωβρίου 2000, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ, βάσει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94, κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών. Ζήτησε από το τμήμα προσφυγών τη μερική ακύρωση της ως άνω αποφάσεως κατά το μέρος που απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως του σήματος και, επικουρικώς, τη μερική ακύρωσή της κατά το μέρος που απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως του σήματος για τα προϊόντα «ποτά από βότανα και βιταμίνες».
- 11 Με απόφαση της 8ης Απριλίου 2002 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το πρώτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή. Επικύρωσε, κατ' ουσίαν, την απόφαση του τμήματος ανακοπών, υπογραμμίζοντας, ωστόσο, ότι η χρήση του προγενέστερου σήματος είχε αποδειχθεί μόνο για τα αποκαλούμενα «συμπυκνωμένοι χυμοί» («juice concentrate») προϊόντα.

Προτάσεις των διαδίκων

12 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
- επικουρικώς, να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που απέρριψε το αίτημα της προσφυγής για ακύρωση της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών όσον αφορά τα προϊόντα «ποτά από βότανα και βιταμίνες»·
- να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

13 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

14 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους. Με τον πρώτο, που προβάλλεται προς στήριξη του κυρίου αιτήματός της, επικαλείται παράβαση του άρθρου 43, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94. Ο λόγος αυτός

περιλαμβάνει δύο σκέλη, με το πρώτο από τα οποία υποστηρίζεται ότι το ΓΕΕΑ έλαβε υπόψη του ως ουσιαστική χρήση τη χρήση από τρίτον, χωρίς να αποδεικνύει τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σήματος, ενώ με το δεύτερο προβάλλεται ότι το ΓΕΕΑ παρέβλεψε την έννοια της ουσιαστικής χρήσεως. Με τον δεύτερο λόγο, που προβάλλεται προς στήριξη του επικουρικού της αιτήματος, η προσφεύγουσα επικαλείται παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του ως άνω κανονισμού.

Επί του λόγου περί παραβάσεως του άρθρου 43, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94

Επί του πρώτου σκέλους του λόγου, που αντλείται από το ότι κακώς το τμήμα προσφυγών έλαβε υπόψη τη χρήση του σήματος από τρίτον

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 15 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι από τα τιμολόγια που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών προκύπτει ότι το προγενέστερο σήμα υπήρξε αντικείμενο εκμεταλλεύσεως της εταιρίας Industrias Espadafor, SA, και όχι του δικαιούχου του προγενέστερου σήματος, ήτοι του Juan Espadafor Caba. Συγκεκριμένα, ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών είναι φυσικό πρόσωπο, ενώ η εκμεταλλευθείσα το προγενέστερο σήμα είναι εταιρία. Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών δεν απέδειξε ότι η χρήση του προγενέστερου σήματος είχε γίνει με τη συναίνεσή του ως δικαιούχου του σήματος αυτού, κατά την έννοια του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.
- 16 Κατά την προφορική διαδικασία, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι στα υπομνήματα που υπέβαλε κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ στις 22 Σεπτεμβρίου 1999 και στις 22 Δεκεμβρίου 2000 είχε επισημάνει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ δεν αποδείκνυαν ότι αυτός είχε προβεί σε ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος. Κατά την προσφεύγουσα, από αυτό συνάγεται ότι το δεύτερο σκέλος του λόγου περί παραβάσεως του άρθρου 43 του κανονισμού 40/94 δεν προβάλλεται εκπροθέσμως.

- 17 Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το ως άνω σκέλος του λόγου ακυρώσεως προβάλλεται απαραδέκτως, κατά το άρθρο 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, διότι δεν προβλήθηκε ούτε κατά τη διαδικασία ανακοπής ούτε ενώπιον του τμήματος προσφυγών.
- 18 Ως προς την ουσία, το ΓΕΕΑ φρονεί ότι το γεγονός ότι, στα πλαίσια μιας διαδικασίας ανακοπής, ο ανακόπτων είναι σε θέση να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την εκμετάλλευση του προγενέστερου σήματος σημαίνει ότι η χρήση αυτή έγινε με τη συγκατάθεση του δικαιούχου του οικείου σήματος. Κατά το ΓΕΕΑ, η συγκατάθεση αυτή τεκμαίρεται, εκτός εάν ο αιτών την καταχώριση του κοινοτικού σήματος την αμφισβητήσει ρητώς.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 19 Κατ' άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, και του άρθρου 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, η ανακοπή κατά της καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος απορρίπτεται αν ο δικαιούχος του εν λόγω προγενέστερου σήματος δεν προσκομίσει απόδειξη ότι είχε γίνει ουσιαστική χρήση του σήματος αυτού κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσιεύσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος. Αντιθέτως, αν ο δικαιούχος του προγενέστερου σήματος προσκομίσει τέτοια απόδειξη, το ΓΕΕΑ προβαίνει στην εξέταση των λόγων απαραδέκτου που προβάλλει ο ανακόπτων.
- 20 Κατ' άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, σε συνδυασμό με το άρθρο 43, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, η χρήση από τρίτον προγενέστερου εθνικού σήματος με τη συγκατάθεση του δικαιούχου θεωρείται ότι έγινε από τον δικαιούχο.

- 21 Πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι, όπως έχει κρίνει το Πρωτοδικείο, η έκταση του ελέγχου που οφείλει να διενεργήσει το τμήμα προσφυγών έναντι της αποφάσεως κατά της οποίας ασκείται η προσφυγή δεν εξαρτάται από το αν ο προσφεύγων προβάλλει συγκεκριμένο λόγο, επικρίνοντας την ερμηνεία ή την εφαρμογή μιας διατάξεως στην οποία προέβη η υπηρεσία που αποφάνθηκε σε πρώτο βαθμό ή ακόμη την εκ μέρους της υπηρεσίας αυτής εκτίμηση ενός αποδεικτικού στοιχείου [βλ., υπ' αυτή την έννοια, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Σεπτεμβρίου 2003, T-308/01, Henkel κατά ΓΕΕΑ—LHS (UK) (KLEEN-CARE), Συλλογή 2003, σ. I-3253]. Ως εκ τούτου, ακόμη και αν ο προσφυγών ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ δεν προέβαλε κάποιον συγκεκριμένο λόγο, το τμήμα προσφυγών οφείλει να εξετάσει, υπό το φως όλων των λυσιτελών νομικών και πραγματικών στοιχείων, αν μια νέα απόφαση έχουσα το ίδιο διατακτικό με την απόφαση κατά της οποίας στρέφεται η προσφυγή μπορεί νομίμως να ληφθεί κατά τον χρόνο εκδικάσεως της προσφυγής (προπαρατεθείσα απόφαση KLEEN-CARE, σκέψη 29). Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να εξεταστεί και το αν, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων και αποδείξεων που προσκομίζει, ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών αποδεικνύει πράγματι την ουσιαστική χρήση, είτε από τον δικαιούχο του προγενέστερου σήματος είτε από τρίτον εξουσιοδοτημένο, κατά την έννοια του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, και του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94. Επομένως, το πρώτο σκέλος του εξεταζόμενου λόγου είναι παραδεκτό.
- 22 Αντιθέτως, εμπίπτει στην εξέταση της ουσίας η λυσιτέλεια του ισχυρισμού περί μη αμφισβητήσεως από την προσφεύγουσα, τόσο ενώπιον του τμήματος ανακοπών όσο και ενώπιον του τμήματος προσφυγών, της συγκαταθέσεως του δικαιούχου του προγενέστερου σήματος.
- 23 Όπως προκύπτει από τα τιμολόγια που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών, η πώληση προϊόντων υπό το προγενέστερο σήμα έγινε από την εταιρία Industrias Espadafor SA και όχι από τον δικαιούχο του σήματος, παρά το γεγονός ότι το όνομα του δευτέρου περιλαμβάνεται στην επωνυμία της ως άνω εταιρίας.

- 24 Όταν ο ανακόπτων επικαλείται πράξεις της χρήσεως του προγενέστερου σήματος από τρίτον ως ουσιαστική χρήση κατά την έννοια του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94, δέχεται σιωπηρώς ότι η χρήση αυτή έγινε με τη συγκατάθεσή του.
- 25 Όσον αφορά την πρακτική διάσταση της σιωπηρής αυτής διαπιστώσεως, είναι προφανές ότι αν η χρήση του προγενέστερου σήματος, όπως προκύπτει από τα τιμολόγια που προσκομίστηκαν ενώπιον του ΓΕΕΑ, είχε γίνει χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου και, επομένως, κατά προσβολή του δικαιώματός του επί του σήματος, η εταιρία Industrias Espadafor, SA, θα είχε κανονικά συμφέρον να αποκαλύψει τις αποδείξεις της χρήσεως αυτής στον δικαιούχο του επίδικου σήματος. Κατά συνέπεια, το ενδεχόμενο να προσκόμισε ο δικαιούχος του σήματος απόδειξη χρήσεως του σήματος παρά τη θέλησή του δεν φαίνεται πιθανό.
- 26 Υπέρ της διαπιστώσεως αυτής του ΓΕΕΑ συνηγορεί επιπλέον το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε τη συγκατάθεση του ανακόπτοντος για τη χρήση του προγενέστερου σήματος από την εταιρία Industrias Espadafor, SA. Ο δε γενικός ισχυρισμός που η προσφεύγουσα προέβαλε κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ ότι οι αποδείξεις που προσκόμισε ο ανακόπτων δεν αποδείκνυαν επαρκώς την εκ μέρους του ουσιαστική χρήση δεν αρκεί.
- 27 Από τον φάκελο της υποθέσεως προκύπτει ότι η προσφεύγουσα αμφισβήτησε πολύ συγκεκριμένα την, κατά την ίδια, πολύ περιορισμένη εμπορική σημασία της χρήσεως που αποδείχθηκε, καθώς και την ποιότητα των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων. Αντιθέτως, από το περιεχόμενο των υπομνημάτων που προσκόμισε η προσφεύγουσα κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ δεν προκύπτει ότι επέστησε την προσοχή του ΓΕΕΑ στο γεγονός ότι επρόκειτο για χρήση από τρίτον ή ότι εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σήματος για τη χρήση αυτή.
- 28 Τα στοιχεία αυτά βασίμως οδηγούσαν στο συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το τμήμα προσφυγών, ότι η χρήση του προγενέστερου σήματος είχε γίνει με τη συγκατάθεση του δικαιούχου του.

- 29 Επομένως, το πρώτο σκέλος του ισχυρισμού περί παραβάσεως του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δεύτερου σκέλους του λόγου που αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία εκ μέρους του τμήματος προσφυγών της έννοιας της ουσιαστικής χρήσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 30 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' αρχάς, ότι οι ετικέτες που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη ως αποδεικτικά στοιχεία, διότι δεν έφεραν ημερομηνία. Επιπλέον, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι ο έτερος διάδικος δεν προσκόμισε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι ετικέτες αυτές χρησιμοποιήθηκαν πράγματι για τη διάθεση στην αγορά της Ισπανίας των φερόντων το προγενέστερο σήμα προϊόντων κατά την κρίσιμη για την υπόθεση περίοδο. Η προσφεύγουσα διευκρίνισε, κατά την προφορική διαδικασία, ότι ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών όφειλε να συμπληρώσει τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία με δήλωση που θα επέιχε θέση όρκου, με την οποία να βεβαιώνει ότι οι ετικέτες χρησιμοποιήθηκαν στην ισπανική αγορά κατά την κρίσιμη για την υπόθεση περίοδο.

- 31 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών κακώς έκρινε ότι η έκταση της χρήσεως του προγενέστερου σήματος ήταν, όπως προκύπτει από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών, αρκούντως σημαντική ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι πρόκειται για ουσιαστική χρήση, κατά την έννοια το άρθρου 43, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94. Η προσφεύγουσα παρατηρεί, σχετικώς, ότι ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών δεν προσκόμισε δήλωση επέχουσα θέση όρκου που να αναφέρει τον ετήσιο κύκλο εργασιών των πωλήσεων προϊόντων υπό το προγενέστερο σήμα. Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι τα τιμολόγια που προσκόμισε ο έτερος διάδικος αποδεικνύουν απλώς πωλήσεις προϊόντων υπό το σήμα αυτό συνολικής αξίας περίπου 5 400 ευρώ για όλη την κρίσιμη για την υπόθεση περίοδο. Κατά την προφορική διαδικασία, η προσφεύγουσα επανεκτίμησε τον αριθμό αυτόν διευκρινίζοντας ότι η αξία των εν λόγω προϊόντων ανερχόταν σε 3 500 ευρώ περίπου το 1996 και σε 1 300 ευρώ το 1997.

- 32 Τρίτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα τιμολόγια που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών δεν περιέχουν καμιά ένδειξη σχετική με τη μορφή με την οποία χρησιμοποιήθηκε το προγενέστερο σήμα.
- 33 Τέλος, η προσφεύγουσα φρονεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έρχεται σε αντίθεση με την απόφαση του τετάρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 26ης Σεπτεμβρίου 2001 επί της υποθέσεως R 578/2000-4 (HIPOVITON/HIPPOVIT), η οποία έλαβε υπόψη τη σχέση μεταξύ του κύκλου εργασιών των πωλήσεων υπό το προγενέστερο σήμα και του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών των πωλήσεων υπό το προγενέστερο σήμα που πραγματοποίησε η επιχείρηση που το εκμεταλλεύοταν.
- 34 Το ΓΕΕΑ αντιτείνει ότι, όσον αφορά τη φύση και τον τόπο της χρήσεως του προγενέστερου σήματος, από τον φάκελο της υποθέσεως προκύπτει ότι το σήμα αυτό χρησιμοποιήθηκε στο κρίσιμο κράτος μέλος, ήτοι στην Ισπανία, ως λεκτικό σήμα και, ως εκ τούτου, υπό τη μορφή με την οποία είχε καταχωριστεί.
- 35 Όσον αφορά την έκταση της χρήσεως του προγενέστερου σήματος, το ΓΕΕΑ αναγνωρίζει ότι ο όγκος των πωλήσεων υπό το προγενέστερο σήμα καθ' όλη την κρίσιμη περίοδο δεν αυξήθηκε και ότι, επιπλέον, τα προσκομισθέντα τιμολόγια αναφέρονται αποκλειστικώς σε πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν προς ένα μόνον πελάτη. Εντούτοις, το ΓΕΕΑ φρονεί ότι η χρήση του προγενέστερου σήματος ήταν αρκούντως σημαντική ώστε να μπορεί να χαρακτηριστεί ουσιαστική.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 36 Όπως προκύπτει από την ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, ο νομοθέτης έκρινε ότι η προστασία ενός προγενέστερου σήματος δεν δικαιολογείται

παρά μόνον αν γίνεται πραγματική χρήση αυτού. Κατά την εν λόγω αιτιολογική σκέψη, το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 προβλέπει ότι ο αιτών την καταχώριση κοινοτικού σήματος μπορεί να ζητήσει απόδειξη ότι έγινε ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος στο κράτος μέλος στο οποίο προστατεύεται κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσής της αιτήσεως της καθής η ανακοπή καταχωρίσεως σήματος [απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2002, T-39/01, *Kabushiki Kaisha Fernandes κατά ΓΕΕΑ — Harrison (HIWATT)*, Συλλογή 2002, σ. II-5233, σκέψη 34].

- 37 Σύμφωνα με τον κανόνα 22, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ L 303, σ. 1), η απόδειξη της χρήσης πρέπει να αναφέρει τον τόπο, τον χρόνο, την έκταση και τη φύση της χρήσεως του προγενέστερου σήματος. Αντιθέτως, δεν απαιτείται να προσκομιστεί από τον ανακόπτοντα έγγραφη δήλωση σχετική με τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο εκμεταλλεύσεως του προγενέστερου σήματος. Πράγματι, το άρθρο 43, παράγραφος 2, και το άρθρο 76 του κανονισμού 40/94, καθώς και ο κανόνας 22, παράγραφος 3, του κανονισμού 2868/95, παρέχουν στον ανακόπτοντα τη δυνατότητα επιλογής του αποδεικτικού μέσου που εκείνος θεωρεί κατάλληλο προκειμένου να αποδείξει ότι έγινε ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος κατά την κρίσιμη περίοδο. Πρέπει, επομένως, να απορριφθεί η επίκριση της προσφεύγουσας όσον αφορά τη μη προσκόμιση δηλώσεως επέχουσας θέση όρκου σχετικής με τον συνολικό κύκλο εργασιών από την πώληση προϊόντων υπό το προγενέστερο σήμα.

- 38 Κατά την ερμηνεία της έννοιας της ουσιαστικής χρήσεως, είναι σκόπιμο να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι η *ratio legis* της απαιτήσεως να έχει γίνει ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος, προκειμένου να μπορεί αυτό να αντιταχθεί σε αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, συνίσταται στον περιορισμό των συγκρούσεων μεταξύ δύο σημάτων, εφόσον δεν υφίσταται βάσιμος οικονομικός λόγος που να απορρέει από πραγματική λειτουργία του σήματος στην αγορά [απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Μαρτίου 2003, T-174/01, *Goulbourn κατά ΓΕΕΑ — Redcats (Silk Cocoon)*, Συλλογή 2003, σ. II-789, σκέψη 38]. Αντιθέτως, η εν λόγω διάταξη δεν αποσκοπεί στην εκτίμηση της εμπορικής επιτυχίας ούτε στον έλεγχο της οικονομικής στρατηγικής μιας επιχειρήσεως ούτε, ακόμη, στην προστασία μόνον των σημάτων που ανήκουν στις σημαντικές από απόψεως μεγέθους εμπορικές εκμεταλλεύσεις.

- 39 Όπως προκύπτει από την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Μαρτίου 2003, C-40/01, *Ansul*, Συλλογή 2003, σ. I-2439), περί της ερμηνείας του άρθρου 12, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), το κανονιστικό περιεχόμενο της οποίας αντιστοιχεί, κατ' ουσία, σε αυτό του άρθρου 43, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, συντρέχει ουσιαστική χρήση ενός σήματος όταν αυτό χρησιμοποιείται σύμφωνα με τη βασική του λειτουργία, που είναι η εγγύηση της ταυτότητας προελεύσεως των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε, με σκοπό την εξεύρεση ή διατήρηση δυνατοτήτων πωλήσεως των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών, αποκλείοντας τη συμβολική χρήση που αποσκοπεί στη διατήρηση των δικαιωμάτων που παρέχει το σήμα (προπαρατεθείσα απόφαση *Ansul*, σκέψη 43). Συναφώς, η προϋπόθεση περί ουσιαστικής χρήσεως του σήματος απαιτεί το σήμα αυτό, όπως προστατεύεται στην οικεία επικράτεια, να χρησιμοποιείται δημόσια και έναντι των τρίτων (προπαρατεθείσες αποφάσεις *Ansul*, σκέψη 37, και *Silk Cocoon* κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 39).
- 40 Κατά την εκτίμηση του ουσιαστικού χαρακτήρα της χρήσεως πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των γεγονότων και περιστάσεων που μπορούν να αποδείξουν το υποστατό της εμπορικής εκμεταλλεύσεως, ιδίως η χρήση που θεωρείται δικαιολογημένη στον οικείο οικονομικό τομέα για τη διατήρηση ή δημιουργία μεριδίων αγοράς υπέρ των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προστατεύει το σήμα, η φύση των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών, τα χαρακτηριστικά της αγοράς, η έκταση και η συχνότητα χρήσεως του σήματος (προπαρατεθείσα απόφαση *Ansul*, σκέψη 43).
- 41 Όσον αφορά την έκταση της χρήσεως του προγενέστερου σήματος, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, αφενός, η εμπορική αξία του συνόλου των δηλωτικών της χρήσεως πράξεων και, αφετέρου, η διάρκεια της περιόδου κατά την οποία οι δηλωτικές της χρήσεως πράξεις πραγματοποιήθηκαν, καθώς και η συχνότητα των πράξεων αυτών.
- 42 Κατά την εξέταση του ουσιαστικού χαρακτήρα της χρήσεως ενός προγενέστερου σήματος σε μια συγκεκριμένη υπόθεση, είναι αναγκαία μια σφαιρική αξιολόγηση που να λαμβάνει υπόψη όλους τους παράγοντες που ασκούν επιρροή στην επίδικη υπόθεση. Έτσι, η μικρή ποσότητα προϊόντων που διατίθενται στην αγορά υπό το εν λόγω σήμα μπορεί να αντισταθμισθεί με τη μεγάλη συχνότητα ή τη μακρά χρονική

συνέχεια της χρήσεως του σήματος αυτού και αντιστρόφως. Επιπλέον, ο κύκλος εργασιών, καθώς και ο αριθμός των πωλήσεων των προϊόντων που πραγματοποιούνται υπό το προγενέστερο σήμα, δεν μπορούν να εκτιμηθούν απόλυτα, αλλά πρέπει να εξετάζονται σε σχέση με άλλους συναφείς παράγοντες, όπως ο όγκος της εμπορικής δραστηριότητας, οι δυνατότητες παραγωγής ή διαθέσεως στο εμπόριο ή ο βαθμός διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως που εκμεταλλεύεται το σήμα, καθώς και τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών στην οικεία αγορά. Για τον λόγο αυτόν, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι δεν είναι απαραίτητο η χρήση του προγενέστερου σήματος να είναι πάντοτε ποσοτικώς σημαντική προκειμένου να χαρακτηριστεί ουσιαστική (προπαρατεθείσα απόφαση Ansul, σκέψη 39).

43 Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να εξεταστεί εάν ορθώς το ΓΕΕΑ έκρινε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ αποδεικνύουν ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος.

44 Δεδομένου ότι η αίτηση καταχώρισε κοινοτικού σήματος που υπέβαλε η προσφεύγουσα δημοσιεύθηκε στις 5 Ιανουαρίου 1998, η περίοδος των πέντε ετών του άρθρου 43, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 εκτείνεται από τις 5 Ιανουαρίου 1993 μέχρι τις 4 Ιανουαρίου 1998 (στο εξής: κρίσιμη περίοδος).

45 Όπως προκύπτει από το άρθρο 15, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, από τις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο αυτό πλήττονται αποκλειστικώς τα σήματα των οποίων δεν έγινε ουσιαστική χρήση επί μία συνεχή πενταετία. Ως εκ τούτου, αρκεί να έγινε ουσιαστική χρήση του σήματος έστω και για ένα μέρος της κρίσιμης περιόδου, για να μην πληγεί το εν λόγω σήμα από τις κυρώσεις αυτές.

46 Τα τιμολόγια που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ αποδεικνύουν χρήση του σήματος μεταξύ του τέλους Μαΐου 1996 και των μέσων Μαΐου 1997, ήτοι για περίοδο ενδεκάμισι μηνών.

- 47 Προκύπτει, επίσης, ότι οι πραγματοποιηθείσες παραδόσεις προορίζονταν για πελάτη στην Ισπανία και ότι τιμολογήθηκαν σε ισπανικές πεσέτες. Επομένως, τα προϊόντα προορίζονταν για την ισπανική αγορά, η οποία ήταν και η σχετική αγορά.
- 48 Η αξία του όγκου των διατεθέντων στην αγορά προϊόντων ανέρχεται σε ύψος που δεν υπερβαίνει τα 4 800 ευρώ και αντιστοιχεί σε πώληση 293 μονάδων, τα οποία στα τιμολόγια εμφανίζονται ως «cajas» (κιβώτια), δώδεκα τεμαχίων το καθένα, ήτοι συνολικώς 3 516 τεμαχίων, με τιμή, χωρίς τον φόρο προστιθεμένης αξίας, 227 ισπανικές πεσέτες (1,36 ευρώ) ανά τεμάχιο. Παρότι ο όγκος αυτός είναι σχετικώς μικρός, τα προσκομισθέντα τιμολόγια οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα αναγραφόμενα σε αυτά προϊόντα διατέθηκαν στο εμπόριο κατά τρόπο σχετικώς σταθερό για διάστημα μεγαλύτερο των ένδεκα μηνών, διάστημα που δεν είναι ιδιαίτερω σύντομο ούτε ιδιαίτερω πρόσφατο σε σχέση με τη δημοσίευση της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος που κατέθεσε η προσφεύγουσα.
- 49 Οι πραγματοποιηθείσες πωλήσεις αποτελούν πράξεις χρήσεως και ικανές αντικειμενικώς να δημιουργήσουν ή να διατηρήσουν μια αγορά για τα εν λόγω προϊόντα, των οποίων ο εμπορικός όγκος, σε σχέση με τη διάρκεια και τη συχνότητα της χρήσεως, δεν είναι τόσο περιορισμένος ώστε να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για καθαρώς συμβολική, ελάχιστη ή εικονική χρήση με αποκλειστικό σκοπό την προστασία του δικαιώματος επί του σήματος.
- 50 Το ίδιο ισχύει και σε σχέση με το γεγονός ότι τα τιμολόγια αναφέρουν ως παραλήπτη έναν και μόνον πελάτη. Αρκεί η χρήση του σήματος να έχει γίνει δημοσίως και έναντι των τρίτων και όχι μόνον στο εσωτερικό της επιχειρήσεως δικαιούχου του προγενέστερου σήματος και ή εντός του δικτύου διανομής το οποίο κατέχει ή ελέγχει η ίδια. Στην επίδικη υπόθεση, η προσφεύγουσα δεν ισχυρίστηκε ότι ο παραλήπτης των τιμολογίων ανήκει στον έτερο διάδικο κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ, κανένα δε στοιχείο της υποθέσεως δεν οδηγεί στο συμπέρασμα αυτό. Ως εκ τούτου, παρέλκει η εξέταση του επιχειρήματος που προέβαλε το ΓΕΕΑ κατά την προφορική διαδικασία, σύμφωνα με το οποίο ο πελάτης είναι μεγάλος προμηθευτής των ισπανικών υπεραγορών.

- 51 Όσον αφορά τη φύση της γενομένης χρήσεως του προγενεστέρου σήματος, τα προϊόντα στα οποία αναφέρονται τα τιμολόγια περιγράφονται ως «concentrado» (συμπυκνώματα), όρος που, πρώτον, ακολουθείται από ένδειξη σχετική με γεύσεις [«kiwi» (ακτινίδιο), «menta» (μέντα), «grenadina» (κρεναδίνα), «maracuya», «lima» (γλυκολέμονο) ή «azul trop.» και, δεύτερον, από τη λέξη «vitafrut» εντός εισαγωγικών. Η ονομασία αυτή επιτρέπει το συμπέρασμα ότι τα επίδικα προϊόντα είναι συμπυκνωμένοι χυμοί φρούτων ή συμπυκνώματα διαφόρων χυμών φρούτων.
- 52 Επιπλέον, από τις ετικέτες που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία προκύπτει ότι πρόκειται για συμπυκνωμένους χυμούς διαφόρων φρούτων, προοριζόμενους για τους τελικούς καταναλωτές, και όχι για συμπυκνώματα χυμών προοριζόμενα για βιομηχανίες που παρασκευάζουν χυμούς φρούτων. Έτσι, στις ετικέτες αναγράφεται η ένδειξη «bebida concentrada para diluir 1 + 3» (συμπυκνωμένο προϊόν προς διάλυση 1 + 3), που απευθύνεται προφανώς στον τελικό καταναλωτή.
- 53 Όπως επισήμανε η προσφεύγουσα, οι ετικέτες δεν φέρουν καμιά ημερομηνία. Ως εκ τούτου, δεν ασκεί επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση το αν οι ετικέτες φέρουν συνήθως ημερομηνία, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, ισχυρισμός που αμφισβητείται από το ΓΕΕΑ. Αντιθέτως, παρότι μόνες οι ετικέτες δεν αποτελούν απόδειξη, μπορούν, ωστόσο, να ενισχύσουν τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του ΓΕΕΑ.
- 54 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών προσκόμισε απόδειξη ότι πωλήθηκαν με τη συγκατάθεσή του σε Ισπανό πελάτη, κατά το διάστημα μεταξύ Μαΐου 1996 και Μαΐου 1997, 300 περίπου μονάδες, δώδεκα τεμαχίων η καθεμία, συμπυκνωμένων χυμών διαφόρων φρούτων, αξίας περίπου 4 800 ευρώ. Παρότι η έκταση της χρήσεως του προγενέστερου σήματος είναι περιορισμένη και θα ήταν ίσως προτιμότερο να υπάρχουν περισσότερα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τη φύση της χρήσεως κατά την κρίσιμη περίοδο, τα στοιχεία και οι αποδείξεις που προσκόμισε ο έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία αρκούν για τη διαπίστωση της ουσιαστικής χρήσεως. Κατά συνέπεια, ορθώς το ΓΕΕΑ έκρινε με την προσβαλλομένη απόφασή του ότι είχε γίνει ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος για μέρος των προϊόντων για τα οποία είχε καταχωριστεί, ήτοι για τους χυμούς φρούτων.

- 55 Όσον αφορά την προβαλλόμενη αντίφαση μεταξύ της προσβαλλόμενης αποφάσεως και της αποφάσεως του τέταρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ επί της υποθέσεως R 578/2000-4 (ΗΙΡΟΒΙΤΟΝ/ΗΙΡΡΟΒΙΤ), πρέπει να τονιστεί ότι η δεύτερη ακυρώθηκε με απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, T-334/01, MFE Marienfelde/ΓΕΕΑ—Vetoquinol (ΗΙΡΟΒΙΤΟΝ), Συλλογή 2004, σ. ΙΙ-2787.
- 56 Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, το δεύτερο σκέλος του υπό κρίση λόγου είναι αβάσιμο. Ως εκ τούτου, το κύριο αίτημα περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 57 Δεδομένου ότι ο πρώτος λόγος είναι αβάσιμος, πρέπει να εξεταστεί το επικουρικό αίτημα περί μερικής ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, λόγω της προβαλλομένης παραβάσεως του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 90/94.

Επί του λόγου που αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 90/94

Επιχειρήματα των διαδικών

- 58 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, υφίσταται ελάχιστη ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων για τα οποία έγινε ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος, ήτοι, αφενός, των «συμπυκνωμάτων χυμών» και, αφετέρου, των προϊόντων που αναφέρονται ως «ποτά από βότανα και βιταμίνες», και που περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος.

- 59 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, συναφώς, πρώτον, ότι υπάρχουν διαφορές ως προς τη φύση των προϊόντων αυτών, διότι, συνήθως, τα συμπυκνώματα χυμών παρασκευάζονται από φρούτα, ενώ τα προϊόντα που αποτελούν τη βάση των «ποτών από βότανα και βιταμίνες» είναι το νερό, τα βότανα και κάποια συνθετικά στοιχεία. Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, η παρασκευή των διαφορετικών αυτών προϊόντων προϋποθέτει την ύπαρξη διαφορετικών μηχανημάτων και εγκαταστάσεων, καθώς και συγκεκριμένη τεχνογνωσία.
- 60 Δεύτερον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα εν λόγω προϊόντα προορίζονται για διαφορετικούς σκοπούς, δεδομένου ότι τα συμπυκνώματα χυμών προορίζονται για την παραγωγή αναψυκτικών ποτών, ενώ τα ποτά από βότανα και βιταμίνες καταναλώνονται κυρίως για διαιτητικούς, αισθητικούς και/ή ιατρικούς σκοπούς.
- 61 Οι διαφορές μεταξύ των επιδίκων προϊόντων οφείλονται, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, στο γεγονός ότι τα προϊόντα αυτά προορίζονται για διαφορετικούς αγοραστές, τα μεν συμπυκνώματα χυμών για τις βιομηχανίες παρασκευής χυμών, τα δε ποτά από βότανα και βιταμίνες στους τελικούς καταναλωτές. Ωστόσο, και επειδή τα συμπυκνώματα χυμών αγοράζονται και από τους τελικούς καταναλωτές, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το δίκτυο διανομής των προϊόντων αυτών είναι διαφορετικό από αυτό των ποτών από βότανα και βιταμίνες. Συγκεκριμένα, κατά την προσφεύγουσα, τα πρώτα πωλούνται σε υπεραγορές, ενώ τα δεύτερα σε φαρμακεία ή σε καταστήματα ειδών υγιεινής διατροφής. Ακόμη και αν οι δύο αυτές κατηγορίες προϊόντων διετίθεντο στο εμπόριο στο ίδιο κατάστημα, θα ήταν τοποθετημένα σε διαφορετικά τμήματα του καταστήματος.
- 62 Το ΓΕΕΑ φρονεί ότι τα συμπυκνώματα φρούτων, αντιστοίχως, οι χυμοί φρούτων, αφενός, και τα «ποτά από βότανα και βιταμίνες», στα οποία αναφέρεται η αίτηση καταχώρισης, αφετέρου, αποτελούν παρόμοια προϊόντα.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 63 Η καταχώριση ενός σήματος απορρίπτεται, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, κατ' άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, όταν υπάρχει ταυτότητα ή ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τις οποίες ζητείται η καταχώριση και αυτών για τα οποία έχει καταχωριστεί προγενέστερο σήμα, υπό την προϋπόθεση ότι ο βαθμός ομοιότητας μεταξύ των εν λόγω σημάτων είναι αρκετά μεγάλος ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως για το κοινό του κράτους μέλους στο οποίο προστατεύεται το προγενέστερο σήμα. Εξάλλου, βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', ii, του κανονισμού 40/94, ως προγενέστερα σήματα πρέπει να νοούνται τα σήματα που έχουν καταχωριστεί εντός κράτους μέλους και των οποίων η ημερομηνία καταθέσεως είναι προγενέστερη της αιτήσεως καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος.
- 64 Στη επίδικη εν προκειμένω περίπτωση, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τις διαπιστώσεις του τμήματος προσφυγών όσον αφορά την ύπαρξη ταυτότητας ή ομοιότητας μεταξύ, αφενός, των προϊόντων που αποκαλούνται «ποτά από βότανα και βιταμίνες» και που περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος και, αφετέρου, των προϊόντων για τα οποία το προγενέστερο σήμα αποτέλεσε αντικείμενο ουσιαστικής χρήσεως, ήτοι τους χυμούς φρούτων (σκέψεις 19 και 20 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 65 Κατά τη νομολογία, για την εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών, επιβάλλεται να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι ασκούντες επιρροή παράγοντες που χαρακτηρίζουν τη σχέση μεταξύ αυτών των προϊόντων ή υπηρεσιών και, ειδικότερα, η φύση τους, ο προορισμός τους, η χρήση τους, καθώς και ο ανταγωνιστικός ή συμπληρωματικός χαρακτήρας τους (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 23).
- 66 Στην επίδικη εν προκειμένω περίπτωση, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω στη σκέψη 52, το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιήθηκε για συμπυκνωμένους χυμούς φρούτων που προορίζονται για τους τελικούς καταναλωτές και όχι για συμπυκνώματα χυμών

φρούτων που προορίζονται για βιομηχανίες παρασκευής χυμών φρούτων. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα εν λόγω προϊόντα προορίζονται για διαφορετικούς αγοραστές, ήτοι για τις βιομηχανίες τα συμπυκνώματα χυμών και για τους τελικούς καταναλωτές τα ποτά από βότανα και βιταμίνες, πρέπει να απορριφθεί.

67 Εν συνεχεία, το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι τα επίδικα προϊόντα έχουν τον ίδιο προορισμό, ήτοι την ανακούφιση του αισθήματος της δίψας, και ότι παρουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό ανταγωνιστικό χαρακτήρα. Όσον αφορά τη φύση και τη χρήση των εν λόγω προϊόντων, πρόκειται και στις δύο περιπτώσεις για μη οينوπνευματώδη ποτά που καταναλώνονται συνήθως δροσερά, των οποίων, ωστόσο, η σύνθεση είναι διαφορετική στις περισσότερες περιπτώσεις. Η διαφορετική σύνθεση των προϊόντων αυτών δεν αναιρεί, πάντως, τη διαπίστωση ότι τα εν λόγω προϊόντα μπορούν να αλληλοϋποκατασταθούν λόγω του ότι έχουν σκοπό την ικανοποίηση της ίδιας ακριβώς ανάγκης.

68 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε σφάλμα εκτιμήσεως με το να κρίνει ότι τα εν λόγω προϊόντα είναι παρόμοια. Επομένως, ο υπό εξέταση λόγος είναι αβάσιμος, και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί και το επικουρικό αίτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

69 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του ΓΕΕΑ, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του τελευταίου.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Pirrung

Meij

Forwood

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Ιουλίου 2004.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. Pirrung